

Книги для тих, хто не хоче дорослішати

У чому ж секрет Астрід Ліндгрєн, що вже більше 50 років її герої живуть з дітьми не одного покоління? Діти 50-х, 60-х, 70-х років і сьогоднішнього ХХІ століття з захопленням мандрують з героями її книг. Їдучи на зустріч, я переглянула каталог і наявний фонд книг Астрід Ліндгрєн у нашій бібліотеці. Аналіз показав: упродовж останніх 10 років ми поповнюємо фонд книгами А. Ліндгрєн, але їх однак не вистачає. Книги не затримуються на полицях та й зношуються вони, на жаль, швидше за інші, що говорить про їхню потребу юним читачам. Як же Астрід Ліндгрєн знайшла спільну мову з дітьми всього світу? Сміх, доброта і простота героїв — ось ті ліки, до яких вона вдається, щоб допомогти підліткам краще зрозуміти себе та інших, і відносини, які зв'язують їх з оточуючим світом. Наші читачі бачать себе, своїх друзів у героях її книг. Чи не в цьому розгадка? Розважаючи і забавляючи своїх маленьких читачів, вона намагалася навчити їх самостійно думати і вірно відчувати, вміти розпізнавати чесні вчинки від безчесних, мужніх від боягузливих, причому не тільки в крайніх обставинах, але й у самих буденних, що куди важче. Чи не секрет її повістей у тому, що кожна дитина бачить себе, своїх друзів, свої фантазії, свої звички, свої дії, свої витівки у героях її книжок.

Пеппі звичайна дівчинка — сама весела, сама справедлива, вона і найсильніша, і найдобріша дівчинка на світі. Одним словом, вона така, якою мріє бути будь-яка дівчинка в будь-якій країні, і живе вона так, як усім дітям хотілося б жити: щоб ніхто не змушував спати в самий розпал гри і не змушував пити риб'ячий жир, коли хочеться їсти цукерки. Пеппі одночасно і жива шведська дівчинка зі всіма звичайними щиро дитячими, віковими недоліками — вона непосидюча, неохайна, ласуня, любить трошки прибрехати, але в той же час вона і здійсненна мрія всіх дівчаток світу. Історія Пеппі звернена і до маленьких, і великих, до всіх, у кого весела вдача і добре серце, хто вміє і сміятися і сумувати, і непримітно вчитися таким чином «уму-розуму».

Хлопчики і дівчатка — герої творів Астрід Ліндгрєн — надзвичайно привабливі неперевершеним гумором і щедро обдаровані найкращими людськими рисами. Її казки-повісті надзвичайно світлі і радісні, вони розважають і веселять, схвалюють добро і дитячу фантазію, вони просто і природно надають оповіданню казковість і щоденність буття. Ось Карлсон, невихований та розбишакуватий, своїми витівками ніби дає поганий приклад дітям, але вони його люблять і просто обожають, бо витівки цього дотепного, веселого, вигадливого бешкетника не завдають нікому великої шкоди. А крім того, він чудовий товариш у дитячих іграх. Карлсон виявляється схожим на багатьох знайомих хлопчаків, на кожного окремо — він саме такий, якими хлопчачки бувають у 8–14 років часто всупереч своїм особистим якостям і характеру. Карлсон — самий веселий і потішний у світі; а також самий уразливий і примхливий. І виходить, що «найкращий у світі пустун, витівник», якого так лякалися педагоги Швеції, насправді виявився «найкращим в світі» вихователем — він допомагає хлопчачкам уперше в житті поглянути на себе критично. А це є, мабуть, найважчим із того, чому так необхідно навчитися всім підліткам.

І про Еміле із Леннебергі, про якого всі сусіди говорили: «Бідолахи Свенсони, в них не хлопчик, а суще покарання». Але він, при всій своїй непосидючості, невичерпній бешкетності, ніколи не хоче нікого принизити чи образити, а навпаки, завжди бажає всім добра, хоче допомогти, виручити, принести радість.

Цілком природно, що твори Астрід Ліндгрєн, великого, правдивого і дуже чутливого до пульсу життя художника, тієї Астрід Ліндгрєн, яка в свій час написала «Пеппі Довгапанчоха», «Малий і Карлсон», «Еміль із Леннебергі», «Роні — дочка розбійника», і сьогодні є найкращими, найулюбленішими для сучасних дітей.

За свої веселі, розумні та добрі книги вона двічі отримувала Міжнародну премію — медаль імені великого казкаря Ганса Христиана Андерсена, і має велику любов не одного покоління дітей.

